

Käesolev lauamäng on loodud julgustamaks heade harjumuste juurutamist igapäevaelus, mis omakorda aitaks kaasa olmejäätmete tekke vähendamisele.

Kutsuge lapsi üles olema loomingulised ning leidma alternatiive täringu ja mängunuppude asendamiseks, ärgitades seeläbi mõtlema, kas alati on vaja osta uusi asju.

Leidub mitmeid lihtsaid viise täringute valmistamiseks, et vältida uute ostu:

1. Lõika papist välja kuusnurk, jaota see 6 kolmnurgaks, millest igale kirjuta täringu silmade arv. Kinnita see keskelt pliitsi või hambatikuga. Keeruta ja vaata millisele servale see pidama jääb.
2. Lõika paberist välja ring ja jaota see 6 "tordilõiguks", millest igale kirjuta täringu silmade number. Ringi keskele aseta kirjaklamber ning torka sellest läbi midagi, mille ümber kirjaklamber keerleks. Keeruta klambrit ja vaata, millisel väljal see peatub.

Mängunuppude asemel saab kasutada pudelikorke, nõope jms. Võite paluda ka igal lapsel endale ise nupu valmistada.

Kasutage mängu õppevahendina tõstmaks laste teadlikkust jäätmete teemadest ning julgustage arutelu osalejate vahel.

Mängu jooksul: Iga pilt mängulaual kujutab olukordi meie igapäevaelust ja käitumisest. Mänguväljaku alaosas on olemas jooniste lühikirjeldused kuid julgustame igale ruudule sattudes arutlema lastega antud teema ja tegevuste üle. Abiks on mõningad näidisküsimused: Millega pildil tegeletakse? Kas need käitumisviisid on õiged või mitte? Miks? Kas sina (või teie pere) toimib samuti? Kui mänguruudul on negatiivne harjumus/tegevus: Kuidas saaks käitumist parandada? Kui mänguruudul on positiivne harjumus/tegevus: Kas see on juba igapäevane käitumisviis? Kui ei ole, siis miks? Kas ja miks on keeruline sellega alustada?

Pärast mängu: Arutlege, millised head harjumused viisid võiduni või vastupidiselt, millised on harjumused, mille tegemine tõi kaotuse. Mil määral mõjutab mänguruududel nähtud tegevus tekkivate jäätmete hulka teie koolis, kodudes või üldiselt kogu Eestis? Näiteks kujutlege ette olukorda kui palju väheneks tekkivate jäätmete hulk kui igal poeskäigul kasutaksite kõikide kaupade ostmiseks oma taarat/poekotte?

Mängu reeglid:

Mäng on inspireeritud vanast Tsirkuse lauamängust. Osalejate kokkuleppel võib reegleid muuta või teisendada endale sobivaks.

Mõned võimalused:

- Heites täringul 6 silma, saad võimaluse uuesti veeretada.
- Kui veeretad 6 silma kolmel järjestikusel korral, pead pöörduma tagasi mängu alguspunkti.
- Võitja on see, kes jõuab esimesena finiši ruudule täpsete silmade arvuga. Kui veeretatud silmade arv on suurem, kui vaja finišisse jõudmiseks, tuleb liikuda ülejäänud silmade võrra tagasi.

3. ↑ Looduses käies viin alati oma prügi endaga kaasa.	48. ↑ Sorteerin jäätmeid.
6. ↑ Kasutatud elektriseadmed annan ümbertöötlemisesse.	52. ↓ Viskan patareid ja lambipirnid olmejäätmete hulka.
13. ↓ Ostan näkse, mille pakendit ei saa ümber töödelda.	54. ↑ Kaalutlen põhjalikult enne iga ostu tegemist.
14. ↑ Ostan lahtiseid toiduaineid kasutades oma taarat.	63. ↓ Kasutan paberkäterätte riidest rätikute asemel.
19. ↑ Komposteerin biojäätmeid.	69. ↑ Ostmise asemel valmistan ise kaasavõetavaid näkse.
21. ↓ Kasutan plastikust joogikõrsi.	71. ↑ Kasutan korduvkasutatavat kotti juur - ja puuviljade ostmisel.
22. ↑ Kasutan korduvkasutatavat veepudelit ja reisisasse.	76. ↑ Ostan asju taaskasutuspoodidest ja vahetan sõpradega.
32. ↑ Parandan, kohandan või õmblen oma riideid ümber.	80. ↓ Viskan ära katkised jalanõud selle asemel, et viia nad kingsepa juurde parandusse.
35. ↓ Ostan sageli plastikpudelis jookke.	84. ↓ Ostan sageli pakimahlu/kõrrejooke.
38. ↑ Jagan oma sõpradele ja lähedastele õpetusi / infot jäätmete kohta.	87. ↓ Kasutan pidudel ja piknikul ühekordseid nõusid.
40. ↑ Leian ebavajalikele asjadele uue kasutusvõimaluse.	88. ↑ Planeerin menüüd ette ja käin poes ostunimekirjaga.
44. ↑ Kasvatan ise aiasaadusi.	99. ↓ Kasutan poes kilekotte.